

TT 2.0 informatieset

Inleiding

TotallyTraffic (TT) is dé aanpak voor verkeerseducatie in Noord-Brabant voor het voortgezet onderwijs. TT biedt verkeerslessen van hoge kwaliteit. Daarin zijn leerdoelen verwerkt die zijn gebaseerd op vertoond verkeersgedrag. Die zijn vertaald naar 7 modules van elk 3 lessen. TT richt zich op leerlingen van 12 tot en met 18 jaar, leerlingen dus van alle leerjaren en op alle niveaus binnen het voortgezet onderwijs.

Waarom deze aanpak in Noord-Brabant?

VO-scholen gaven aan op het gebied van verkeerseducatie behoefte te hebben aan goede lesmaterialen die de school zelf kan aanpassen aan de schoolspecifieke situatie. Zij willen zonder veel extra rompslomp verkeerslessen kunnen geven, dus zonder te veel verplichtingen richting gemeente of provincie. De TT-aanpak sluit aan op die wensen. De lesinhoud en -aanpak zijn samen met de TT-scholen ontwikkeld; zij zijn ook betrokken bij de doorontwikkeling ervan.

PROCES

Begeleiding

De provincie heeft TT-begeleiders aangesteld ter ondersteuning van de TT-school bij de uitvoering van TT. Na aanmelding volgt een eerste bezoek van de TT-begeleider. Die helpt de school met het maken van een TT-jaarplan. Daarin leggen zij onder meer samen voor elk kalenderjaar vast welke modules aan welke klassen worden gegeven. Tijdens de uitvoering van TT op school is de TT-begeleider het eerste aanspreekpunt. Elk jaar houdt het TT-team 1 bijeenkomst voor de deelnemende TT-scholen.

TT is gratis

Naast subsidie krijgt elke TT-school van de provincie Noord-Brabant gratis:

- de TT-modulebox met de 7 modules op papier;
- een toegangscode voor de digitale lessen en filmpjes;
- begeleiding.

Subsidie

De provincie heeft voor TT-deelname een vast bedrag per kalenderjaar vastgesteld: € 2.500. De gemeente of regio bepaalt hoeveel procent daarvan als subsidie naar de school gaat. Meestal is dat 80%.

Indienen TT-jaarplan

De TT-begeleider helpt de school met het invullen van het TT-jaarplan. Nadat de TT-begeleider het TT-jaarplan heeft goedgekeurd, dient de school het TT-jaarplan in bij de gemeente. Dit gebeurt in principe voor in 1 juli.

Controle jaarplan

Na afloop van het kalenderjaar (uiterlijk in maart van het volgende jaar) komt de TT-begeleider op school langs. Het 'oude' jaarplan wordt gecontroleerd en het 'nieuwe' jaarplan wordt samen gemaakt. Als de afspraken zijn nagekomen, ontvangt de school de subsidie van de gemeente.

INHOUD

Lesmodules, leerdoelen, filmpjes en digitale lessen

Binnen de TT-aanpak staat interactiviteit met de leerlingen centraal via discussie, reflectie en het opdoen van praktische ervaring. Het is de bedoeling dat leerlingen zich bewust worden van hun eigen rol in het verkeer en de mogelijke gevaren en risico's. De inhoudelijke kwaliteit van verkeerseducatie binnen TT is via de modules gewaarborgd. Vooraf zijn duidelijke leerdoelen opgesteld waaraan de lessen voldoen. De modules zijn samen met de deelnemende scholen ontwikkeld tot versie 2.0. TT-scholen geven per jaar minimaal 2 modules aan alle klassen van een bepaald schooljaar.

De 7 modules zijn:

1. school-thuisroute
2. rijden in groepen

3. wat doe JIJ bij een ongeval?
4. opfrissen verkeerskennis
5. alcohol en drugs
6. slim en veilig op weg
7. de jonge bestuurder

Elke module bestaat in de basis uit 3 lessen. De docent geeft die vanaf papier of via een beamer/digibord. De lessen zijn flexibel in te passen in het lesprogramma van de school en aan te passen aan de schoolspecifieke situatie. Elke module begint met filmpjes. De leerdoelen zijn verwerkt in de VetVeilig-filmpjes. Alle filmpjes zijn opgenomen in de digitale lessen. De modules bieden voldoende ruimte voor extra verbreding en verdieping mocht daarvoor tijd en ruimte zijn.

Keuzevrijheid

TT-scholen zijn vrij in het kiezen van de modules die zij uitvoeren en het inpassen van deze modules in het lesprogramma. Het is echter wel zo dat de school om mee te doen aan TT minimaal 2 modules moet uitvoeren in alle klassen van een bepaald leerjaar.

DE MODULES

Module 1: school-thuisroute, relevant voor leerjaar 1/brugklas

Elk jaar zien we tijdens de eerste maanden van het nieuwe schooljaar een piek in het aantal ongevallen waarbij brugklassers zijn betrokken. Nu zij naar de middelbare school gaan, moeten zij in de meeste gevallen verder reizen dan zij gewend zijn. De nieuwe school-thuisroute brengt een aantal gevaren met zich mee:

- in plaats van lopen of met de auto naar de basisschool nu met de fiets naar school;
- nieuwe en langere route dan voorheen;
- in spitsperiode veel drukker;
- 's ochtend in najaar en winter donker;
- nieuwe complexe verkeerssituaties;
- rijden met andere leerlingen samen (afgeleid, moeite taken te combineren);
- nieuwe fiets, zware tas.

Naast naar school fietsen, gaan zij met de fiets vaker zelfstandig naar allerlei activiteiten. Leerlingen hebben vaak niet voldoende ervaring, kennis en vaardigheden om met al deze veranderingen om te gaan. De module school-thuisroute bereidt leerlingen beter voor op hun nieuwe rol en taken in het verkeer. Module 1 heeft optioneel een vierde praktijkles.

Module 2: rijden in groepen, relevant voor leerjaar 1 en 2

Rijden in groepen komt vaak voor en brengt vaak (veel) verkeersonveiligheid met zich mee. Leerlingen worden steeds mobieler, hebben meer vrienden en doen meer dingen samen in groepen. Niet alleen op weg naar school, maar ook privé. Ze rijden vaker in groepen en er is een merkbaar verschil in vertoond (verkeers)gedrag in een groep ten opzichte van het vertoonde gedrag alleen. Daarbij geldt:

- leerlingen zijn zich onvoldoende bewust van de veranderingen in hun gedrag wanneer zij rijden in groepen (de module focust op onveilig verkeersgedrag);
- leerlingen zijn zich onvoldoende bewust van de ruimte die de groep inneemt en de ongemakken die dat met zich meebrengt voor andere weggebruikers én de gevaren die dit oplevert voor andere weggebruikers en de groep;
- leerlingen hebben de neiging in groepen de verkeersregels minder nauwgezet te volgen, ze passen in groepen de regels onvoldoende toe;
- leerlingen herkennen het probleem van het rijden op een fiets die niet aan de wettelijke verkeersveiligheidseisen voldoet niet/niet in voldoende mate;
- leerlingen hebben vaak niet voldoende ervaring, kennis en vaardigheden om op een veilige manier in groepen te fietsen, deze module bereidt de leerlingen daar beter op voor.

Module 3: wat doe JIJ bij een ongeval?, relevant voor leerjaar 2 en 3

Een ongeluk zit in een klein hoekje. Dagelijks gebeuren er kleine en grotere ongelukken in het verkeer. Dat leerlingen voorzichtig moeten zijn en goed moeten oppassen, horen zij vaak genoeg. Wat is nu eigenlijk precies de kans op een ongeval? En wat is de impact van een ongeluk? Wat moet je doen als je bij een ongeluk betrokken bent? En wat kun jij zelf doen om ongelukken te voorkomen? Daar gaat het om in deze module.

Module 4: opfrissen verkeerskennis, relevant voor leerjaar 2 t/m 4

In groep 7 hebben de meeste leerlingen het theoretische verkeersexamen van Veilig Verkeer Nederland gehad. De kennis van de verkeersregels is daarna vaak afgezwakt. Leerlingen volgen de verkeersregels niet op en zien er het nut niet van in. Zij hebben niet in de gaten dat zij met hun eigen gedrag ook bijdragen aan de verkeersveiligheid. Ook al hebben de leerlingen in de eerste klas module 1 gehad en in de tweede klas module 2, het is goed om de verkeersregels weer eens op te frissen. Zeker omdat de leerlingen over een paar jaar de leeftijd bereiken waarop ze het rijexamen voor de brommer, auto of motor mogen gaan doen. Het (eigen) belang van het juist toepassen van verkeersregels krijgt vaak minder aandacht. De leerlingen zien mede hierdoor vaak het nut van handhaving van verkeersregels niet in.

Module 5: alcohol en drugs, relevant voor leerjaar 3/bovenbouw

De leerlingen komen op een leeftijd waarop zij meer in aanraking komen met alcohol en drugs. De relevantie zit hem in de relatie tussen alcohol en drugs en het verkeer. Als leerlingen onder invloed zijn, nemen zij vaak ook deel aan het verkeer.

- Leerlingen zijn zich vaak onvoldoende bewust van de invloed van alcohol en drugs op functies die essentieel zijn bij deelname aan het verkeer (in deze module focussen we op waarnemen, coördinatie en reageren).
- Leerlingen zijn zich onvoldoende bewust van de mate waarin de risico's in het verkeer toenemen bij deelname aan het verkeer onder invloed van alcohol en drugs.
- Leerlingen denken onvoldoende na over situaties waarbij zij geconfronteerd worden met alcohol en drugs in het verkeer en de keuzes die zij kunnen maken, zij reageren vaak pas als het moment daar is en maken dan niet altijd de veiligste keuze.

Module 6: slim en veilig op weg, relevant voor leerjaar 3 tot en met bovenbouw

Naarmate leerlingen ouder worden, krijgen zij steeds meer mogelijkheden om te reizen. Zij gaan meer op stap en op eigen gelegenheid erop uit. Waar zij eerder dichterbij huis bleven of weggebracht en opgehaald werden, gaan zij nu zelf verdere reizen maken. Zelfstandig een dagje winkelen of naar een pretpark, maar ook naar feesten en festivals. Leerlingen hebben nog niet altijd de kennis en kunde in huis om een (veilige) route te plannen en verschillende vormen van vervoer goed op elkaar aan te laten sluiten. In deze module gaat het om slim, duurzaam en veilig reizen.

Module 7: de jonge bestuurder, relevant voor vanaf 16 jaar/bovenbouw

Vanaf 16 jaar kunnen jongeren hun brommerrijbewijs halen om een brommer of scooter te besturen. Ook mogen zij vanaf 16 jaar de zogenaamde brommobiele (kleine voertuigen met een maximumsnelheid van 45 kilometer per uur) besturen. De minimumleeftijd voor autorijden is in 2011 verlaagd naar 17 jaar. Jongeren kunnen nu vanaf hun zeventiende hun rijbewijs halen, maar mogen tot hun achttiende alleen onder begeleiding van een rijcoach een auto besturen.

Jongeren mogen vanaf hun zestiende dus voertuigen besturen. Op deze leeftijd zijn jongeren zich vaak onvoldoende bewust van de verantwoordelijkheden en verplichtingen die het besturen van een gemotoriseerd voertuig met zich meebrengt. Zij onderschatten de verandering in snelheid ten opzichte van de fiets. Ook het verschil in positie op de weg tussen een fietser en een brommer of auto is een moeilijke omslag voor de jongeren. Daarbij komt de toegenomen verantwoordelijkheid die een bestuurder van een gemotoriseerd voertuig heeft ten opzichte van andere (zwakkere) verkeersdeelnemers. Jongeren beseffen vaak onvoldoende wat deze verantwoordelijkheden zijn. Deze module richt zich erop jongeren bewust te maken van de veranderingen die je doormaakt van voetganger/fietser naar bestuurder.

Neem voor aanmelding of meer informatie contact op met:

TT-team, projectleider Ronald Soemers, (06) 51 53 45 22.